

سنگ کیسه صفرا درمان دارویی ندارد

سنگ‌های کیسه صفرا از آن دسته مشکلاتی است که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و خیلی‌ها اهمیتی به آن نمی‌دهند. البته عده دیگری هم هستند که برخلاف این گروه، تصور می‌کنند اگر سنگ کیسه صفرا وجود داشته باشد، حتما باید با استفاده از روش‌های جراحی، کیسه صفرا را از بدن خارج کرد. در صورتی که متخصصان می‌گویند لازم نیست هر سنگی را خارج سازید.

سنگ‌های کیسه صفرا از آن دسته مشکلاتی است که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد و خیلی‌ها اهمیتی به آن نمی‌دهند. البته عده دیگری هم هستند که برخلاف این گروه، تصور می‌کنند اگر سنگ کیسه صفرا وجود داشته باشد، حتما باید با استفاده از روش‌ها، جراحی، کیسه صفرا را از بدن خارج کرد. در صورتی که متخصصان می‌گویند لازم نیست هر سنگی را خارج سازید. اما تشخیص این که این سنگ‌ها به جراحی نیاز دارد یا نه، فقط به عهده پزشک معالج است.

بعضی‌ها سنگ کیسه صفرا دارند و بعضی‌ها هم هیچ وقت با این مشکل روبه‌رو نمی‌شوند. برای همین هم این سوال مطرح می‌شود که چه کسانی در معرض خطر ابتلا به سنگ‌های کیسه صفرا هستند و چه عاملی در بروز این سنگ‌ها موثر است؟ دکتر اکرم پورشمس، فوق تخصص بیماری‌های گوارش و کبد در این باره به جام‌جم چنین می‌گوید: معمولا در کسانی که با سنگ‌های کیسه صفرا روبه‌رو می‌شوند و این مشکل را تجربه می‌کنند، غلظت مواد صفراوی‌شان نسبت به مایعات آن زیاد است و این موضوع می‌تواند آنها را مستعد ابتلا به سنگ‌های کیسه صفرا کند که چنین ویژگی تا حدی با عوامل ژنتیکی در ارتباط است.

آن طور که دکتر پورشمس می‌گوید: خانم‌های چاق و آنهایی که معمولا در سنین بالاتر از چهل سالگی هستند و کسانی که بارداری‌های متعدد دارند نیز در معرض ایجاد سنگ‌های کیسه صفرا خواهند بود. وی ادامه می‌دهد: در دوره بارداری، حرکات کیسه صفرا کاهش پیدا می‌کند و به همین دلیل صفرا بیشتر در آن باقی می‌ماند. بنابراین احتمال پیدایش سنگ نیز در این دوره وجود دارد و بارداری‌های متعدد می‌تواند عاملی باشد که احتمال بروز این مشکل را بالا می‌برد.

بر این اساس، می‌توان گفت جنس، افزایش سن، تعداد دفعات بارداری و چاقی از جمله عوامل موثری است که فرد را مستعد ابتلا به سنگ می‌کند. همان‌طور که گفته شد هرچه سن و سال بالاتر می‌رود، احتمال روبه‌رو شدن با سنگ‌های کیسه صفرا هم بیشتر می‌شود. بنابراین هم خانم‌ها و هم آقایان باید به این نکته توجه داشته باشند که احتمال بروز سنگ با افزایش سن، افزایش می‌یابد. دکتر پورشمس با اشاره به این موضوع، یادآور می‌شود: احتمال وجود سنگ در افرادی که دچار بیماری مزمن کبدی هستند نیز بیشتر از دیگران است.

سنگ‌های کیسه صفرا؛ علامت‌دار یا بدون علامت؟

ممکن است سنگ‌های کیسه صفرا هیچ علامتی نداشته باشد یا برعکس، می‌تواند نشانه‌هایی از خودش برجای بگذارد. بر همین اساس، روش درمان آنها هم با یکدیگر تفاوت پیدا می‌کند و باید اقدامات خاصی را در هر مورد انجام داد. دکتر پورشمس در این باره توضیح می‌دهد: سنگ کیسه صفرا ممکن است به بروز عفونت، التهاب یا انسداد منجر شود و در نتیجه علائمی از خودش برجای بگذارد که اگر سنگی علامت داشته باشد، باید از روش‌های جراحی برای درمان آن کمک گرفت.

وی می‌افزاید: در بیشتر موارد، درخصوص سنگ‌های بدون علامت هیچ دلیلی برای برداشتن سنگ نداریم. البته خیلی‌ها هستند که فکر می‌کنند اگر غذای چرب بخورند، دچار نفخ می‌شوند یا شکم‌شان درد می‌گیرد. همه این علائم به کیسه صفرا مربوط است، در صورتی که به گفته این فوق تخصص بیماری‌های گوارش و کبد، چنین طرز فکری صحیح نیست و ممکن است این دردها هیچ ارتباطی به کیسه صفرا نداشته باشد.

حالا تصور کنید کسانی که با وجود این علائم که هیچ ربطی به سنگ کیسه صفرا ندارد، جراحی می‌شوند، چه وضعی در انتظارشان خواهد بود؟ این افراد نباید انتظار داشته باشند پس از جراحی درد و ناراحتی‌شان برطرف شود، چون چنین نشانه‌هایی ارتباطی به سنگ نداشته و ماندگار خواهد بود و جراحی بیهوده انجام شده است.

دکتر پورشمس ادامه می‌دهد: دردهای مربوط به سنگ کیسه صفرا در اغلب موارد، دردهایی جدی است که بیشتر از دردهای روزمره و دردهای ناشی از سنگینی و خوردن غذاهای چرب، فرد را ناراحت می‌کند.

بنابراین زمانی که با دردی شدید مواجه شدید، دکتر پورشمس توصیه می‌کند به محض مراجعه به اورژانس اجازه دهید پزشک علت درد را تشخیص دهد و فقط به فکر تسکین درد نباشید.

همان‌طور که گفته شد، گاهی سنگ‌های کیسه صفرا هیچ نشانه‌ای ندارد، اما در شرایطی هم ممکن است این سنگ‌ها علامت‌دار شود که در این مواقع، به گفته دکتر پورشمس باید کیسه صفرا را خارج کرد. در صورتی که سنگ در مجرا گیر کرده

باشد نیز باید با آندوسکوپی، سنگ را از مجرا بیرون آورد. این فوق تخصص بیماری‌های گوارش و کبد، توضیح می‌دهد: سنگ‌های کیسه صفرا درمان دارویی ندارد، اما ممکن است در شرایطی خاص و به دلایل مشخص از درمان‌های دارویی هم کمک بگیریم. به عنوان نمونه در مورد فردی که سنگ‌های ریزی دارد و باردار است و نمی‌خواهیم در این دوره او را جراحی کنیم، ممکن است با استفاده از داروهای صفراوی، کمی صفرا را رقیق کنیم ولی در کل درمان این مشکل، درمان دارویی نیست.

دکتر پورشمس ادامه می‌دهد: گاهی خانم‌های جوان با درد در ناحیه شکم به اورژانس مراجعه می‌کنند و پس از بهبود درد با استفاده از مسکن‌ها، به خانه برمی‌گردند. در صورتی که در این شرایط حتما باید علت اصلی درد تشخیص داده شود، زیرا اگر سنگی وجود داشته باشد، زمانی که در حال عبور است، می‌تواند به التهاب پانکراس منجر شود و ترمیم این التهاب هم راحت نیست. به همین دلیل ما نمی‌خواهیم چنین مشکلی برای شخص پیش بیاید و توصیه می‌کنیم افراد جوانی که با درد در ناحیه شکم به اورژانس مراجعه می‌کنند فقط به فکر تسکین درد نباشند.

وی در پایان یادآور می‌شود: زمانی که سنگ کیسه صفرا علامت‌دار است و یک بار تشخیص داده می‌شود، باید کیسه صفرا را خارج کنیم، اما در شرایطی که سنگ علامت ندارد و به طور اتفاقی در آزمایش‌ها تشخیص داده می‌شود، لازم نیست کار خاصی برای فرد انجام شود.

نیلوفر اسعدی‌بیگی / گروه سلامت